Telefon № 11. Dodatek bezpłatny „Nasz Tygodnik" Cena 25 groszy.

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-łam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska" wychodzi 1 raz tygodniowo a m'anowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiedz. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 28. Nowe, sobota 11 lipca 1931 r. Rok VIII.

Po zerwaniu polsko-niemieckiej umowy żytniej.

Na kilka dni przed wygaśnięciem umowy żytniej, komisarz zbożowy Niemiec dr. Baade zawiadomił polską sekcję mieszanej polsko-niemieckiej Komisji zbożowej, że Rząd Rzeszy nie przedłuży na rok następny wspomnianej umowy. Krok ten został poprzedzony debatą na temat zeszłorocznej polityki zbożowej rządu niemieckiego, przeprowadzoną w komisji parlamentarnej.

Ocena polityki zbożowej odbyła się w Polsce i w Niemczech niemal w tym samym czasie, przyniosła natomiast wyniki zupełnie różne. Polskie rolnictwo zaakceptowało dotychczasową linję postępowania i stwierdziło, że zwłaszcza w zakresie zboża, polityka gospodarcza osiągnęła maksimum możliwych rezultatów. Komisja parlamentarna Niemiec zajęła stanowisko krytyczne wobec polityki zbożowej swego rządu, stwierdzając, iż doprowadziła ona do trudności i stworzyła warunki nie do zniesienia.

Tak jaskrawo różne zapatrywania na wyniki polityki zbożowej swych rządów, stworzyły odmienne predyspozycje psychiczne: w Polsce życzliwy stosunek do dotychczasowych form działania, w Niemczech — odwrotnie — wrogi. Z przebiegu obrad niemieckiej komisji parlamentarnej można było domyślać się, iż wszystkie środki, stosowane przez rząd w zakresie ochrony rynku zbożowego, ulegną przesadnej krytyce, która nie potrafi zastosować umiaru i stopniowania. Niewątpliwie polityka zbożowa Niemiec była błędną, czemu dawali wyraz ekonomiści polscy w artykułach, rozprawach i odczytach, ale to nie znaczy, że wszelkie jej elementy winny ulec zmianie.

Należy przypomnieć, że polsko-niemieckie żyto zdołało osiągnąć ceny przeciętnie wyższe od cen żyta rosyjskiego i że porozumienie Polski i Niemiec na tym odcinku wpłynęło wydatnie na uspokojenie rynków północnych. Te fakty, mimo ich poważnego znaczenia gospodarczego, zostały jednak całkowicie pominięte. Do podobnie jednostronnego stanowiska komisji przyczyniła się osoba kierownika sekcji niemieckiej w mieszanej komisji, przeciwko któremu powzięto uchwałę, stwierdzającą, że przed kilku miesiącami wprowadził świadomie w błąd parlament, i że nieprawnie pobierał nazbyt wygórowane wynagrodzenie. Momenty osobistej natury w podobnych wypadkach, odgrywają rolę języczka u wagi i niewątpliwie w danym razie przeważyły szalę na niekorzyść dotychczasowego porozumienia żytniego.

Ażeby zrozumieć decyzję rządu niemieckiego należy, oprócz przytoczonych, uwzględnić jeszcze dwie okoliczności. Pierwszą z nich jest uzasadnione przewidywanie, że tegoroczne zbiory dadzą około 600.000 tonn żyta mniej, aniżeli daty zeszłoroczne, wobec czego zagadnienia eksportu i związana z tem troska o uporządkowanie stosunków na rynkach odbiorczych nie przedstawiają chwilowo dla Rzeszy większej atrakcji. Z pewnością można postawić w tym momencie zarzut krótkowzroczności i zdaniem naszem zarzut słuszny, ale należałoby go zastosować bodaj że do całej polityki rolnej Niemiec.

W związku z tem pozostaje druga okoliczność, a mianowicie, że polityka rolna Rzeszy jest zupełnie wyraźnie instrumentem polityki ogólnej i dlatego niejednokrotnie posunięcia gospodarcze nie dają się wytłómaczyć motywami natury gospodarczej, wydają się krótkowzrocznymi. Każde bowiem posunięcie niemieckiej polityki rolnej posiada swą odwrotną stronę o charakterze ściśle politycznym. Nie można ulegać złudzeniom, by porozumienie żytnie polsko-niemieckie, a raczej decyzja o jego nieprzedłużaniu, były pozbawione tego właśnie specjalnego momentu. — Z punktu widzenia polskiego, nieprzedłużenie umowy żytniej nie jest ciosem, ale jest niewygodne. Dostosować się trzeba do nowych warunków dostatecznie szybko, aby własna nasza organizacja eksportowa zdołała wywieźć ten nadmiar żyta, jaki na jesieni okaże się niezwiązany przez kredyt rejestrowy i konieczny do wywozu. Z wszelką pewnością trudności są do pokonania i można mieć nadzieję, że nasz eksport zbożowy nie będzie gorzej zorganizowany, niż w roku ub. Jeżeli spotkamy się z konkurencją niemiecką, w rezultacie której obie strony poniosą szkody, wina nie będzie leżała po naszej stronie.

R. Z.

Czy przesilenie gospodarcze nie zachwieje potęgi ekonomicznej Anglji?

Anglja odgrywa pierwszorzędną rolę w życiu gospodarczem świata. To też oświetlenie stosunków gospodarczych angielskich na tle przesilenia światowego jest zagadnieniem bardzo aktualnem i ciekawem, tembardziej, gdy o niem mówi wybitny ekonomista angielski profesor uniwersytetu w Hull, Frederic C. Roe. Opinję profesora C. Roe, zamieszczoną w dwutygodniku „Revue des deux Mondes", dajemy poniżej w streszczeniu.

Jednym z poważniejszych objawów kryzysu angielskiego jest bezrobocie. Liczba bezroboczych wynosi już przeszło 2.500.000. Bilans handlowy jest deficytowy. Kryzys objął przemysły: węglowy, bawełniany, ciężki przemysł i przewidywany jest kryzys kolejowy. Przyczyny przesilenia ekonomicznego leżą nietylko w warunkach ekonomicznych, ale również w socjalnych i moralnych. Do przyczyn ekonomicznych należą: powrót do waluty złotej w Anglji, który wytworzył konkurencję trudną z krajami o walucie zdeprecjonowanej i ekonomiczne skutki wojny światowej. Kraje dopiero po wojnie uprzemysłowione zdobyły rynki od wieków do Anglji należące. Belgja i Francja po zniszczeniach wojennych odbudowały warsztaty, stosując najnowsze wymagania techniki i zaczęły przez to wyrabiać taniej, konkurując nawet na wewnętrznych rynkach angielskich. Przewroty w Rosji, Chinach, w Połudn. Ameryce, bojkot w Indjach, poczyniły olbrzymie szkody w przemyśle włókienniczym i maszynowym Anglji. Strajk w r. 1926 wyrządził szkody w przemyśle węglowym. W wielu fabrykach Francji i Szwecji przerobiono piece na węgiel belgijski i polski i powrót węgla angielskiego już jest tam niemożliwy. Jedną z poważniejszych przyczyn przesilenia jest nadmierna rozbudowa ubezpieczeń społecznych i zasiłków dla bezrobotnych. Niektórzy twierdzą, że pomoc dla bezrobotnych i opieka społeczna uchroniły nas od rewolucji. To możliwe, ale mamy rewolucję moralną, być może niebezpieczniejszą od politycznej.

Robotnik angielski jest po amerykańskim najlepiej uposażonym na świecie. Mamy 8 godzinny dzień pracy, a w przemyśle węglowym będzie wkrótce wprowadzone siedem i pół godzin pracy. Dzieci robotników mają bezpłatną naukę od 5 do 14 roku życia. Prócz tego istnieje mnóstwo burs przy kolegjach, liceach i uniwersytetach, w których młodzież jest wychowywana bezpłatnie, a często połowa tej młodzieży to dzieci robotnicze. Możnaby się tylko cieszyć z tego wszystkiego, co zmierza do poprawy losu robotnika, gdyby tempo rozwoju reform nie było zbyt szybkie i gdyby nie towarzyszyły mu objawy ujemne, jak naprzykład rozwój demagogji, która kwitnie tak samo wśród konserwatystów jak i laburzystów.

Prawda, że Anglja bardziej, niż Francja lub Niemcy, reprezentuje typ cywilizacji miejskiej. Uprzemysłowienie kraju rozpoczęło się już w końcu XVIII wieku. W Anglji robotnik należy do klasy najliczniejszej i najpotrzebniejszej. Rozwinięty w Anglji typ życia miejskiego pociągnął za sobą wielki rozwój życia umysłowego ludności. Prócz szkół w miastach istnieje bardzo duża ilość kursów dla dorosłych o charakterze akademickim, literackim, nauk abstrakcyjnych. Wieś odgrywa bardzo małą rolę w życiu Anglika. Ustawodawstwo, prace ekonomistów — wszystko to koncentruje się koło życia robotnika. Kontakt ze wsią jest bardzo mały. Słoninę mamy z Danji, mięso z Argentyny, masło z Nowej Zelandji, kartofle z Francji, jabłka z Kalifornji.

A jaka jest rola burżuazji? Ona płaci. Ster życia nie jest w jej ręku. Czy Anglja, która prawie wyłącznie żyje z przemysłu i handlu przetrzyma kryzys? Pesymiści nie powinni zapominać, że ma ona w swem ręku bardzo poważne atuty. Anglja ma flotę handlową pierwszą na świecie, która jest też jednym z pierwszych czynników równowagi finansów narodowych w okresie depresji handlowej. Ma też Anglja pierwszorzędną organizację handlową, sięgającą głęboko we wszystkie zakątki świata. Prócz tego Londyn jest centrum międzynarodowych interesów finansowych, pomimo konkurencji New-Yorku i Paryża. Zresztą człowiek i jego zalety wewnętrzne — to największy kapitał, na który liczyć należy. Naród angielski niewątpliwie posiada zalety, na których można budować pogląd optymistyczny co do przyszłości kraju; rasa posiada organizm zdrowy, dużo zręczności zawodowej, często dziedzicznej, której się nie zdobywa z dnia na dzień; wyroby angielskie cieszą się dobrą opinją; wreszcie mieszczaństwo nasze jest klasą mocną, rezerwoarem energji narodowej. W końcu autor wyraża życzenie, by hasło z ubiegłego wieku: „pas d'impôts sans vote" przeobraziło się i weszło w życie jako: „pas de vote sans impôts". Byłby to wielki krok naprzód nietylko dla uzdrowienia finansów, ale i ducha publicznego.

L. P.

SZWECJA STAŁA SIĘ PRZEDSIONKIEM EUROPY, A OD NEW-YORKU DZIELI JĄ 9 DNI PODRÓŻY.

Szwecja dzisiejsza nie jest już owym nieznanym i niedostępnym krajem „północnego słońca", jakim była jeszcze przed ćwierćwieczem. Można dzisiaj po południu wyjechać aeroplanem z Londynu, przesiąść się do pośpiesznego pociągu w Malmoe i przybyć do stolicy Szwecji przed wschodem słońca. Podróż aeroplanem z Berlina do Sztokholmu trwa zaledwie 7 godzin. Kursują również regularnie statki powietrzne pomiędzy Szwecją a Brukselą, Paryżem, Amsterdamem, Hamburgiem i Helsingforsem. Podróż morzem z Londynu do Gothemburga trwa 36 godzin. Jeżeli dodać do tego siedem godzin, w ciągu których elektryczny express przebiega w poprzek całą Szwecję, otrzymamy nie całe dwie doby jazdy z Londynu do Sztokholmu dla tych wszystkich, którzy nie przyzwyczaili się jeszcze do podróży powietrznych.

Okręty Swedish—American Line biją rekord szybkości, w ciągu 9 dni przepływają ogromne przestrzenie wodne pomiędzy Gothemburgiem a New—Yorkiem, skąd płyną jeszcze dalej, bo poprzez kanał panamski aż do San Francisco.

Żołnierz obrońcą pokoju.

Hrabia Sforza poświęcił Foch'owi cały rozdział w swej znakomitej pracy p. t. „Budowniczowie nowej Europy".

Sforza, ostatni z wybitnych dyplomatów włoskich przed erą faszyzmu, zetknął się z Foch'em poraz pierwszy już po wojnie, w r. 1920, na posiedzeniu Rady Najwyższej Aljantów w Boulogne. Na posiedzeniu Rady rozważano kwestię przyjścia z pomocą ze strony Aljantów Grekom, którzy wylądowali w Małej Azji i nie mogli dać sobie rady z Turkami.

Lloyd George — pisze Sforza — chciał nas zaangażować w kampanię wojenną przeciw Turkom. Millerand, pragnąc otrzymać poparcie Lloyd Georg'a przeciw Niemcom, nie oponował zbytnio. Protestowałem sam i to energicznie przeciw propozycji Lloyd Georg'a, która groziła komplikacjami wśród aljantów".

Wówczas to, ku zdumieniu Sforzy, zbliżył się doń Foch i rzekł:

„Dziękuję panu, panie ministrze, jak żołnierz. Zupełnie nieprawdopodobne wydają mi się te pomysły dyplomatów stworzenia sytuacji ryzykownej pod każdym względem teraz, po czterech latach wojny, jakgdyby można było myśleć o mobilizacji dla urzeczywistnienia jakiejś koncepcji na Bliskim Wschodzie".

Otóż złożyło się tak, iż tam, gdzie pięciu mężów stanu radziło przy stole obrad, jeden tylko z obecnych wojskowy myślał kategoriami męża stanu, pozostali zaś cywilni myśleli kategorjami wojskowych.

A nie był to odosobniony wypadek w życiu Foch'a. Sforza przytacza inny fakt, dotyczący okupacji Zagłębia Ruhry. Foch był zasadniczo przeciwny okupowaniu Ruhry.

„U nas — mówił — uważa się okupację Ruhry nie jako część przemyślanego planu politycznego, lecz jako gest. Ja zaś widzę, iż angażujemy się w pewną akcję i zapuszczamy się w dżunglę nieprzewidzianych komplikacyj".

Jeszcze ciekawszy był dialog, który miał miejsce między Foch'em a ambasadorem niemieckim, von Hoesch'em. Djalog ten nie figuruje w żadnym pamiętniku, ale autentyczność jego jest mi wiadoma.

Działo się to w jednym z salonów recepcyjnych pałacu Elizejskiego. W kącie pod oknem prowadził rozmowę Foch z Hoeschem. Nagle Foch rzucił pytanie:

„Niech mi pan wytłumaczy tę kwestję: jakże to wy, naródmłody i zdrowy, mogliście się sprzymierzyć ze starą, spróchniałą i rozlatującą się monarchią austro-węgierską?"

Hoesch nie uchylił się od dyskusji. Począł tłumaczyć politykę Niemiec, które już oddawna czuły się zagrożone ich zdaniem przez szereg przymierzy i wydarzeń w Europie i poza nią. Cytował różne fakty, komentował je, przyznając zresztą, iż Niemcy nie widziały innej drogi wyjścia z sytuacji.

Foch słuchał w milczeniu. I nagle z tą brutalną siłą logiki, która go zawsze cechowała, rzucił uwagę:

„Ale wszystko to jeszcze nie było dostateczną racją dla rozpętania wojny, tej strasznej, potwornej wojny . . ."

I na tem urwała się dyskusja.

W oczach Foch'a, największego wodza swych czasów, nie było więc dostatecznej racji dla wywoływania wojny. Foch, jak i każdy Francuz, uważał wojnę za ostateczność, której należy unikać. Był przeciwnikiem wojny, pacyfistą w istotnym sensie tego słowa.

Stephane Lauzanne
redaktor Matin'a.

ILE ZARABIAŁ SZEKSPIR?

Pewien profesor uniwersytetu w Illinois (Stany Zjednoczone) wyliczył, ile Szekspir zarabiał rocznie jako autor, aktor i dyrektor teatru. Rezultat poszukiwań profesora doprowadził go do wniosku, iż Szekspir zarabiał około 250 funtów rocznie (zgóra 10.000 zł).

KONTRAKT MAŁŻEŃSKI Z EPOKI CESARZA RZYMSKIEGO AUGUSTA

odnaleziony w Aleksandrji brzmi: „Izydora i Dionyzios wstępują w związek małżeński. Dionyzios otrzymuje od rodziny Izydory jako wiano: suknie w cenie stu drachm srebrnych, dwanaście par złotych zausznic, sześćdziesiąt drachm w srebrze. Dionyzios obowiązuje się utrzymywać Izydorę, ubierać ją, dobrze ją traktować, opiekować się nią, obowiązuje się też nie brać innej niewiasty pod dach swojego domu; Izydora zaś obowiązuje się nie wydalać się z domu Dionyziosa bez jego zgody, ani też utrzymywać stosunki z innym mężczyzną, w razie przeciwnym straci na mocy wyroku sądu prawo do swego wiana. Oboje zobowiązują się przedstawić kontrakt ślubny do zalegalizowania przed hierothytą (kapłan) w ciągu 5-ciu dni od daty zapowiedzi".

Jak się odżywiać podczas lata?

Natura daje nam wyraźne wskazówki w czem należy szukać nadewszystko pożywienia w okresie upalnego lata. Obfitość jarzyn i owoców, dojrzewających o tej porze roku, stanowi wskaźnik najlepszy w tym względzie. Bogactwo i urozmaicenie paszy na pastwiskach dla bydła mlekodajnego wpływa na podniesienie obfitości i pożywności mleka i przetworów mlecznych: masła, sera, śmietany. Mamy tem samem wskazany przez samą naturę gotowy jadłospis, z którego czerpać się da z łatwością.

Najwłaściwszą dietą w porze letniej, zwłaszcza upalnej, jest odżywianie jarskie: jarzynami, sałatami, owocami, mlekiem i wodą z dodatkiem cukru i cytryny, czy soków owocowych. Kto jednak nie może, a przyzwyczajenia wmawia sobie, że nie może obejść się bez mięsa, ma w lecie młody drób: kurczęta, nietłuste kaczki, a także ryby rzeczne, oczywiście żywe — śniętych w lecie gotować ani smażyć czy piec nie należy, ze względu na łatwe psucie się ich i wytwarzanie niebezpiecznego rybiego jadu. Posiłki mięsne, czy rybne, także jaja, zatem wszystkie pokarmy azotowe, mogą być jednak spożywane w porze upałów letnich conajwyżej raz dziennie, przy obiedzie, nigdy przy kolacji, ani przy rannem śniadaniu. Wszelkie posiłki poza obiadem składać się mogą z pieczywa, masła, mleka, miodu czy marmelad lub galaret owocowych, z jarzyn, sałat i owoców, zarówno surowych, jak i w kompotach, wreszcie z pokarmów mącznych klusek i kasz, okraszonych masłem.

Za napój woda, o ile można źródlana, a w braku dobrej, nadającej się do picia w surowym stanie, zakwaszona sokiem cytrynowym i osłodzona cukrem, albo też tylko przegotowana i ostudzona. Możliwie należy unikać podczas upałów wszelkich napojów wyskokowych, piwa, wódki, a nawet wina, które nietylko nie gaszą pragnienia, ale podnoszą i tak spotęgowane upałem ciśnienie krwi. Najlepiej chłodzi i gasi pragnienie zimna osłodzona herbata, także lemonjada lub oranżada.

Na ranne śniadanie: herbata czy lekka kawa mleko, pieczywo, masło miod; na obiad zupa jarzynowa, bezmięsna, zabielona śmietaną, jedno lekkie danie mięsne czy rybne, duży półmisek sałaty, kilka jarzyn do wyboru, zamiast wszelkich tłustych i ciężkich legumin, owoce we wszelkiej postaci; surowe czy w kompotach; na podwieczorek znów owoce i kawałek chleba z masłem; na wieczerzę zsiadłe mleko z kartoflami, danie jarzynowe; kto przywykł do gotowanej kolacji — kluseczki na mleku, kasze, omlety ze świeżą konfiturą, za napój lekka herbata, pieczywo, masło i znów do poduszki trochę owoców. Jadłospis bogaty i urozmaicony, nieprzeciążający żołądka, niedrażniący kanału pokarmowego, a zatem jedynie odpowiedni na porę upalną, kiedy należy wogóle jadać mniej, a nadewszystko rzeczy lekkostrawne.

NOWA EKSPEDYCJA W HIMALAJE.

Z Londynu wyruszyła nowa ekspedycja dla zbadania pasma górskiego Kamet w Himalajach. Na czele ekspedycji stoi M. Smythe, który swego czasu należał do ekspedycji na Kandżenczunga. Będzie to piąta z rzędu próba zdobycia szczytu wysokiego na 25.000 stóp. Ostatnia ekspedycja, mając jeszcze 2.000 stóp do wierzchołka, musiała zawrócić, dając za wygraną. Najwyższym szczytem w Himalajach, do którego dotychczas dotarto, jest Jonsong, wysokości 24.000 stóp. Do ekspedycji Smyth'a należą tylko ludzie, którzy nie przekroczyli 30-go roku życia.

SĘDZIOWIE JAKO SZOFERZY.

Inowacja ta odbyła się w Pradze, gdzie 30 sędziów ukończyło kursy dla szoferów. Sędziowie ci wchodzą w skład sądów dla spraw o wypadki z autami, autobusami i motocyklami, jako fachowcy Również żandarmi i policjanci czescy obowiązani są uczęszczać na kursy fachowe szoferstwa, o ile pełnią funkcje służby bezpieczeństwa ruchu w mieście i na szosach.

LOT WOJENNEJ ESKADRY POWIETRZNEJ NAOKOŁO EUROPY,

złożonej z sześciu samolotów francuskich pod dowództwem generała de Goy, rozpoczął się w tych dniach. Eskadra przybyła do Belgradu. Wśród pilotów znajdują się asy lotnictwa francuskiego, jak Costes, Arrachard, Pelletier d' Oisy i inni.

NAJWYŻSZA BIBLJOTEKA W EUROPIE

została wybudowana w Hanowerze. Mieści się ona w 10-piętrowym drapaczu w postaci wieży. W bibljotece tej znajduje się 140.000 tomów księgozbioru, należącego do miasta. Wieża jest wąska, gdyż powierzchnia placu, który zajmuje, wynosi 16,5 na 14.5 metra kwadr.

INDEPENDENCE DAY W STANACH ZJEDNOCZONYCH A. P.

Co rok 4-go lipca święcą Stany Zjednoczone Ameryki Północnej dzień niepodległości, z którym nieodłącznie wiążą się nazwiska dwóch wielkich bojowników polskich o wolność: Tadeusza Kościuszki i Kazimierza Pułaskiego. Pierwszy z nich za swoje zasługi oddane sprawie walki o wolność Stanów został mianowany brygadjerem, otrzymał obywatelstwo amerykański i najwyższe odznaczenie amerykańskie: „Order Cyncynnata". Drugi zginął bohaterską śmiercią w bitwie z Anglikami pod Savannah. (1779).

Dzień 4 lipca — to rocznica ogłoszonej w roku 1776 „Deklaracji Niepodległości" (Declaration of Independence), proklamującej niepodległość kolonji angielskich w Ameryce Północnej i utworzenie republiki Stanów Zjednoczonych. Spór pomiędzy koloniami angielskiemi a metropolją wybuchł w roku 1765, kiedy to koloniom narzucono podatek stemplowy, i przeszedł w ruch rewolucyjny w r. 1773. W grudniu tego roku ludność Bostonu, na znak protestu przeciwko cłu prohibicyjnemu, nałożonemu na herbatę, wrzuciła do morza 340 skrzyń herbaty. Dzień ten można uznać za początek walki o niepodległość.

W odpowiedzi na buntowniczy akt bostończyków, Anglicy blokują port i oblegają Boston, który poddaje się. We wrześniu 1774 r. w Filadelfji zbierają się przedstawiciele 13 stanów w kongresie, który 26-go października wysyła petycję do króla Jerzego III: kongres domaga się wolności i sprawiedliwości dla kolonji, zaznaczając jednocześnie, że nie pragnie bynajmniej oderwania się od metropolji. Na petycję tę, która w Anglji wywołała powszechne oburzenie, król nie odpowiedział. W ten sposób rozpoczęła się wojna.

Pierwsze krwawe starcie nastąpiło w kwietniu 1775 roku, a już 10 maja tegoż roku drugi generalny kongres kolonji w Filadelfji dekretuje utworzenie armji i mianuje Jerzego Waszyngtona naczelnym dowódcą. Anglja wysyła silne oddziały wojsk i flotę. Toczą się walki ze zmiennem szczęściem, aż wreszcie 4 lipca 1776 r. większość kongresu ogłasza „Deklarację Niepodległości".

Wojna rozgorzała teraz na dobre. Anglicy przeceniali swoje siły. W bitwach stoczonych pod Trentow i Princetown, Waszyngton odnosi zdecydowane zwycięstwo nad Anglikami.

Pod wrażeniem tych zwycięstw, kongres nadaje Waszyngtonowi władzę dyktatorską. W roku 1778 Francja uznaje niepodległość Stanów, a w 1780 r. przysyła desant, złożony z 6000 ludzi. Wreszcie, gdy południowe wojska amerykańsko-francuskie zmusiły Anglików do kapitulacji pod Yorktown (w bitwie tej Tadeusz Kościuszko, choć ranny w rękę, poprowadził atak na angielskie pozycje), Anglja zwątpiła w pomyślny dla siebie wynik wojny i rozpoczęła układy pokojowe. Pokój zawarty został w r. 1783 w Wersalu, gdzie Anglja uznała bez zastrzeżeń niepodległość Stanów Zjednoczonych A. P.

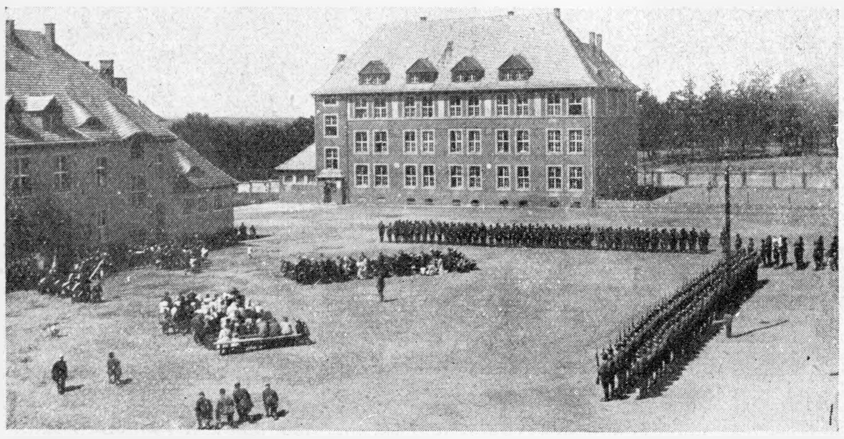
SUCHY LÓD Z KWASU WĘGLOWEGO

wzorem Ameryki poczynają fabrykować specjalne zakłady chemiczne w Pradze. Lód ten jest suchy, daje się krajać na cienkie arkusze i wydziela więcej zimna, niż lód sztuczny lub naturalny.

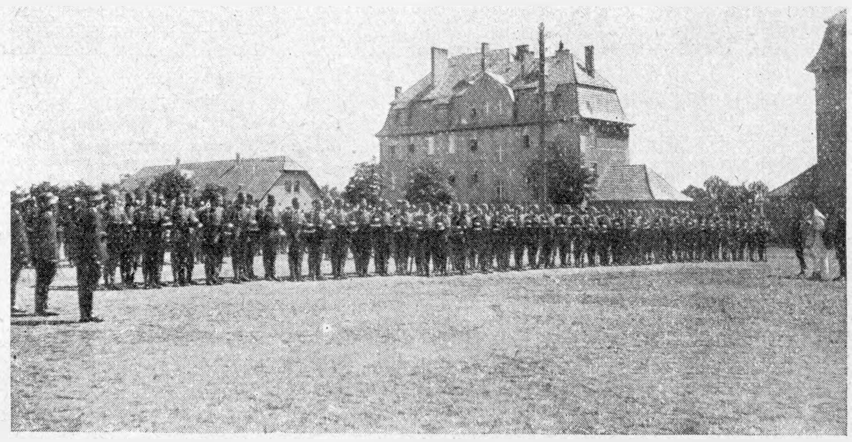
NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA 12 LIPCA 1931 r.

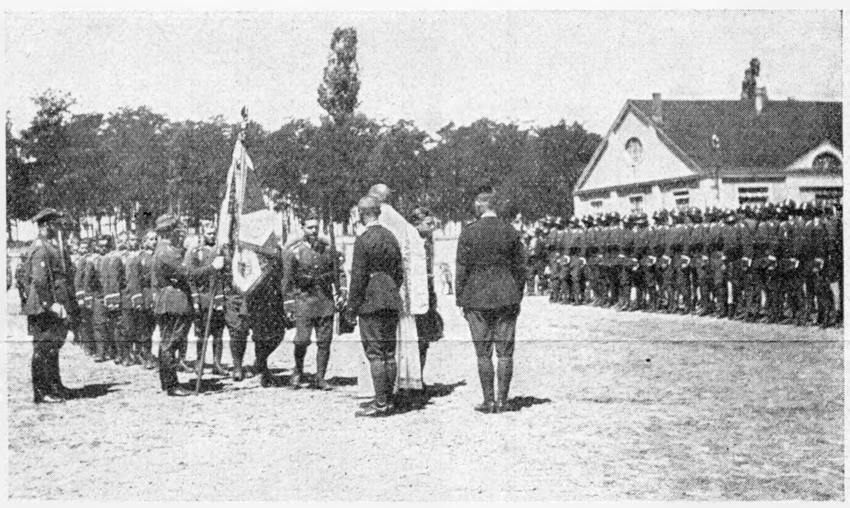
UROCZYSTOŚCI W KORPUSIE № 3 W RAWICZU

Msza polowa na dziedzińcu Korpusu Kadetów Nr. 3.

Przysięga nowomianowanych podchorążych.

Przed sztandarem.

Nadawanie odznaki Korpusu Kadetów Nr. 3 przez komendanta, ppłk. Wilczyńskiego.

Święto sportowe w Państw. Gimnazjum w Rawiczu.

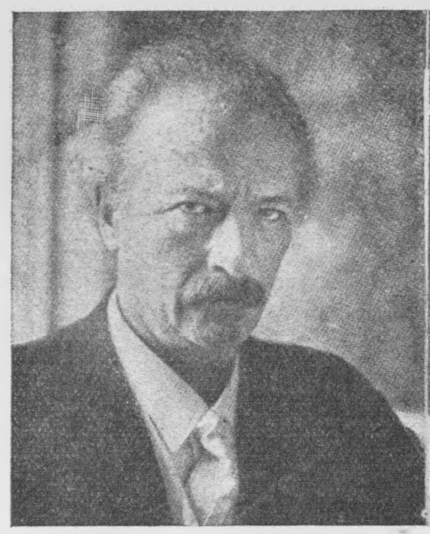
Dzieci w ogrodzie.

Rozlewanie mleka.

Poczekalnia.

Ig. J. Paderewski.

Dnia 4 b. m. w Poznaniu został odsłonięty pomnik ku czci Woodrowa Wilsona, b. prezydenta Stanów Zjednoczonych, wzniesiony kosztem Ig. J. Paderewskiego.

Woodrow Wilson.

1. Manifestacje Basków, domagających się niepodległości. W mieście Estella separatyści - baskowie uchwalili odłączenie się od Hiszpanji. 2. Przed lotem Zeppelina do bieguna Północnego: konstruktor dr. Eckner po locie tym postanowił porobić odpowiednie zmiany, wzmacniając trwałość aparatury przy lądowaniu na wodzie. 3. Król murzyński Alafin (Zachodnia Afryka) posiada 400 żon i 600 dzieci; tron jego jest z kości słoniowej, korona z czystego złota. 4. Najświętsza Marja Panna — patronka Brazylji: uroczyste procesje.

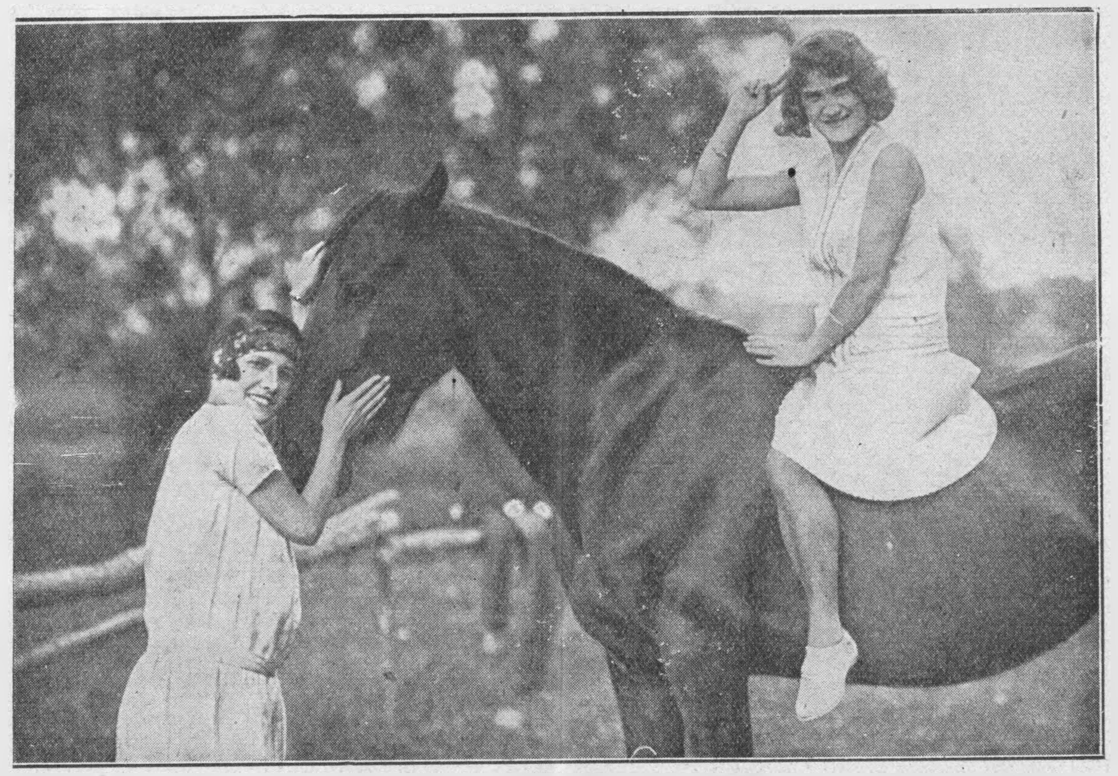
ZASŁUŻONY JUBILAT

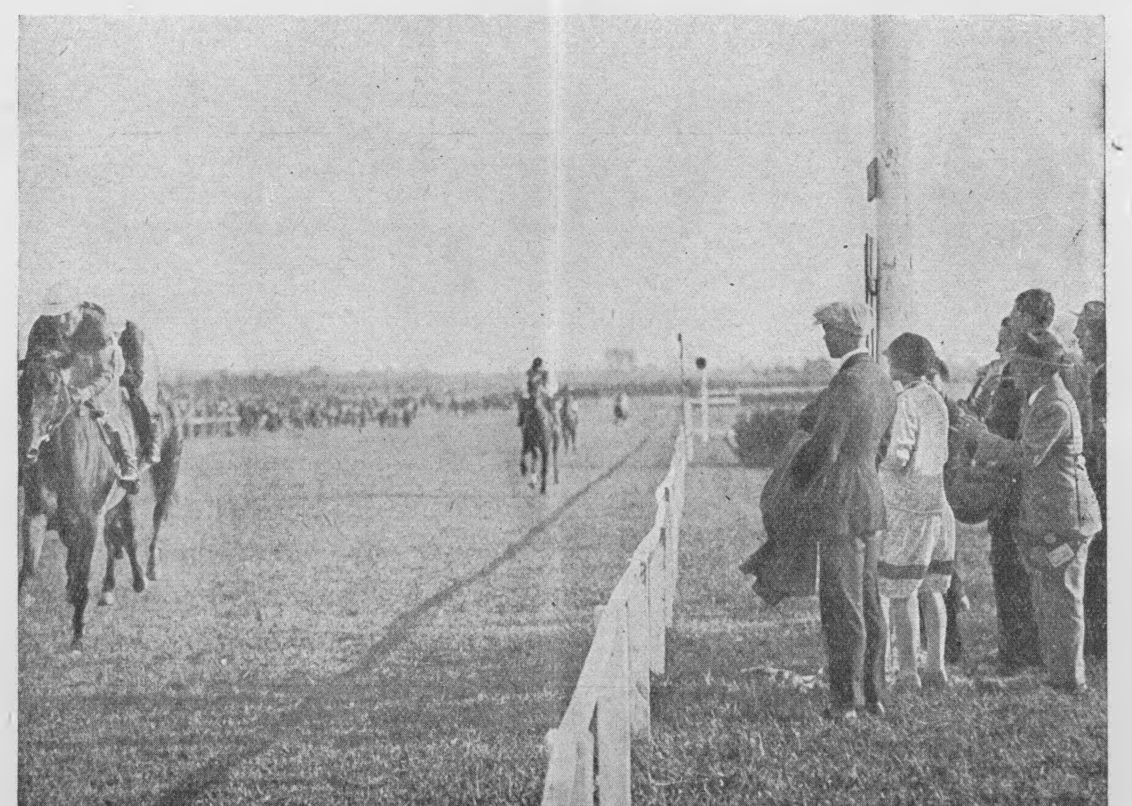
p. Jan Bełdowski obchodził w dniu 1 lipca r. b. jubileusz 25-lecia swej owocnej pracy na stanowisku Naczelnika Ruchu w Dyrekcji Tramwajów Miejskich w Warszawie.

Najznakomitsza współczesna nasza aktorka dramatyczna, Marja Przybyłko-Potocka oraz Mira Zimińska w doskonałej komedji „Pierwsza pani Frazer" (Teatr Mały).

Z wywczasów letnich: Raczej sport spokojny.

Z wyścigów: Na finiszu.

Z ŻYCIA OCHRONKI W SĘPOLNIE (POM.)

Przedstawienie: Wojenko, coześ ty za Pani.

Występ niedźwiedzia.

ĆWICZENIA LEKKOATLETYCZNE DZIEWCZĄT

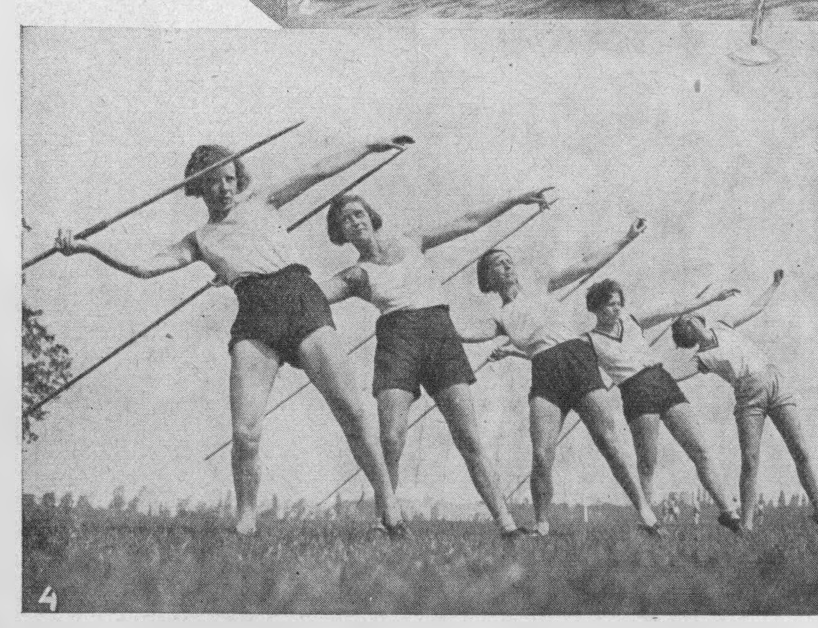
1) Skok przez przeszkodę

2) Gimnastyka poranna

3) Gra w hockeja

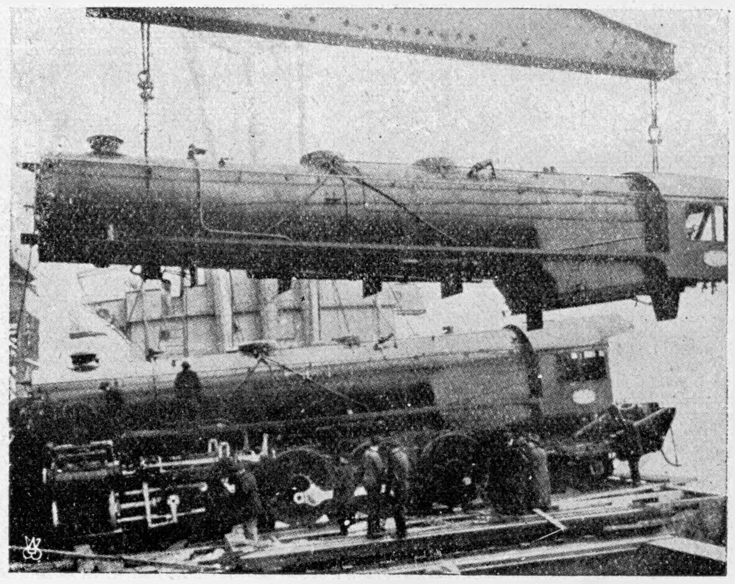
4) Wodne narty

Tak oto na szerokim świecie ćwiczy się „płeć słaba" w karkołomnych sportach, które dotychczas były wyłącznym udziałem śmielszej młodzieży męskiej. Radość życia bucha z tych cudów zręczności: gdzież tu już mówić o płci „słabej"?

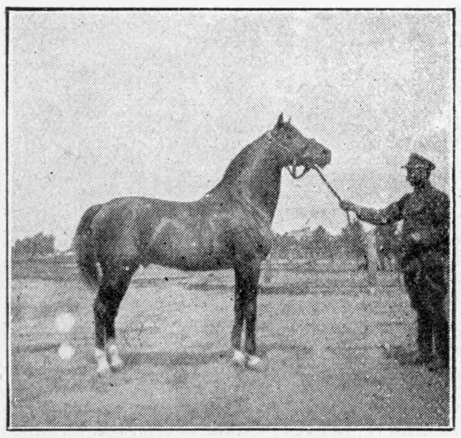
5) Rzut lancą

Budownictwo wodne.

Potężne lokomotywy w Anglji ładują na okręt, mający je zawieźć do Australji.

Nagrodzony okaz (Stadnina ks. Radziwiłła).

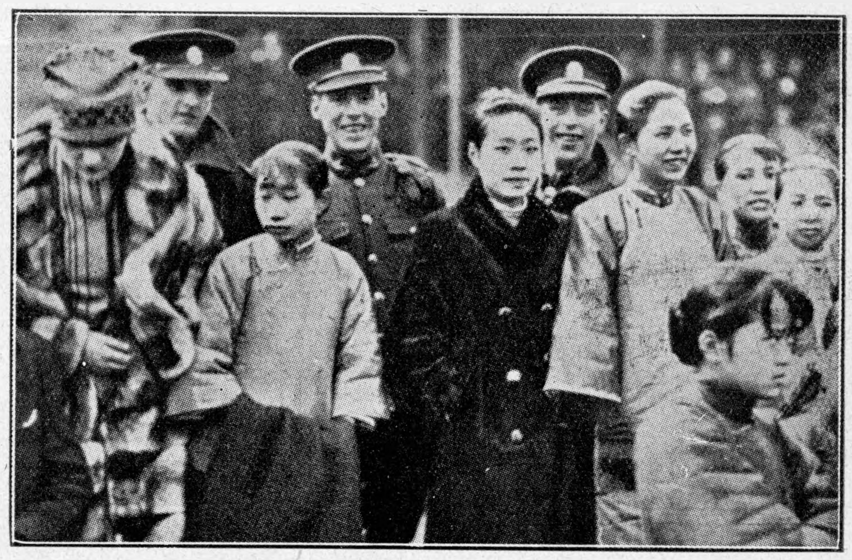
Z odpustu wilanowskiego.

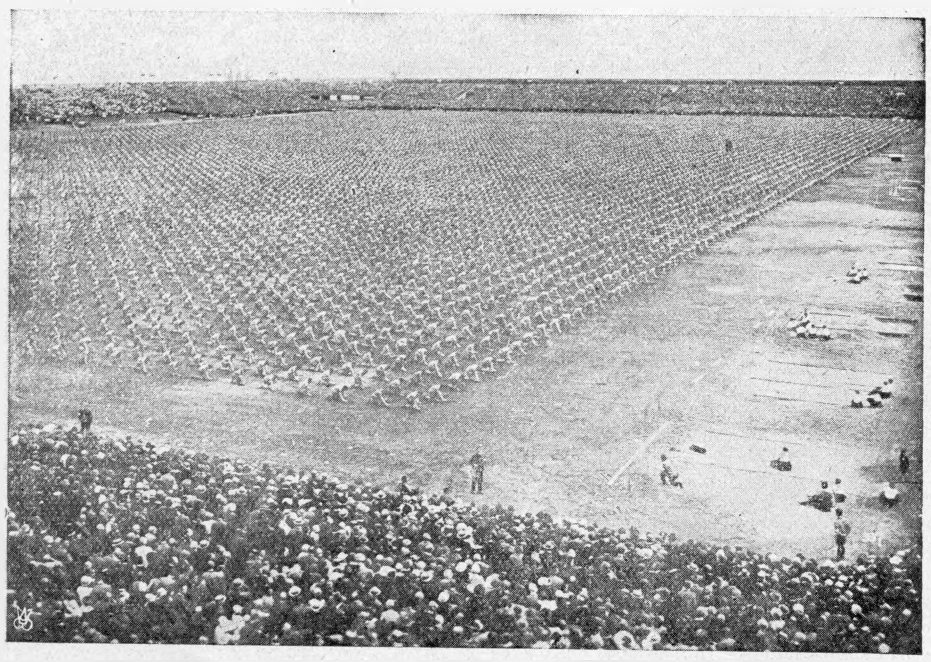
Nowoczesne domki letniskowe w Jabłonnie Legjonowej pod Warszawą.

Załoga 8-ki Warsz. Akad. Zw. Sportowego.

Chinki w Szanghaju uczęszczają tłumnie na wyścigi, nie gardząc towarzystwem żołnierzy angielskich.

Ćwiczenia sokołów i sokolic w Pradze.

Na Wiśle. Trening wioślarski.

Sp. Akc. Zakł. Graf. „Drukarnia Polska", Warszawa, Szpitalna 12.